

7/1032

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/ 65
Konu : Muğla Milletvekili
Fevzi TOPUZ'un
Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ
.../.../2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığın 11.12.2007 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-23-14/4862 sayılı yazısı,

Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'un Sayın Başbakanımıza yöneltmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri T.B.M.M. 7/1032 Esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :
-Cevap Yazısı (3 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği: T.B.M.M. Başkanlığına
Bilgi: Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN
T.B.M.M. 7/1032 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI**

SORULAR:

10 Ekim 2005 yılında basına yansıyan "Deprem Teftişi Geçiren Yapı Denetim Firmaları Sınıfta Kaldı" (Zaman, 25 Ekim 2005) başlıklı haberde; 'ülkemizde yürürlükte olan 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanunu çerçevesinde görev yapan Yapı Denetim Firmalarının bazılarının görevlerini yerine getirmedikleri, Buna göre Bayındırlık Bakanlığı'nun yapı denetim firmalarıyla ilgili teftiş raporundan çarpıcı sonuçların çıktığı, İnşaatların denetlenmediğini ortaya koyan Bakanlığın, 48 firmayı kapattığı' yer almıştır. Bakanlığın bu denetimlerde bu firmaların kapatılma nedenleri ise şu şekilde açıklanmıştır;

- Sorumlu oldukları inşaatları gerektiğince denetlememeleri,
- Sorumluluklarında olan inşaatları denetlemek için bir kere bile bu inşaatlara uğramamaları, inşaatların yerlerini dahi bilmemeleri,
- Sahte evrak ve imzalar ile denetim işini sürdürmeleri,
- Gerekli laboratuvar testlerini yapmamaları...

2005 yılında yapılan denetimlerde 466 yapı denetim firmasına ait 600 projeyi inceleyen Bayındırlık Bakanlığı, 112 projeyi deprem yönetmeliğine aykırı bulmuştur.

27 Kasım 2007 tarihli ulusal basınımıza yansıyan "Depremden Beter Sahtekarlık", "Binaları Ölülere Denetletmişler" (Milliyet Gazetesi, 27 Kasım 2007) başlıklı haberde, ne yazık ki, yukarıdaki korkunç tablonun devam ettiğini ortaya koymaktadır...

Habere göre, Bakanlık 2007'de 304, 2006'da 382 yapı denetim firmasını incelemiş, geçen yıl ve bu yılın ilk 10 ayında mevzuata aykırı hareket eden toplam 205 firmanın faaliyeti yasaklanmış ve 31 firmanın yapı denetim belgesi de iptal edilmiştir.

Aradan geçen iki koca yılda değişen sadece sahtekârlıkların çeşidi ve bu nedenlerle kapatılan firma sayısı olmuş ve her ikisinin de ciddi oranlarda arttığı gözlenmiş ve raporlanmıştır. Buna göre, 2005 yılında kapatılan yapı denetim firması sayısı: 48, 2007 yılında kapatılan ve/veya faaliyetlerine son verilen firma sayısı: 236 olmuştur. Aradaki fark neredeyse tam 5 (BEŞ) katı bir artışa ulaşmıştır.

2007 yılında, bu firmaların kapatılma nedenleri (sahtekarlıklar) Bakanlıkça şu şekilde açıklanmıştır;

- Sorumlu oldukları inşaatları gerektiğince denetlememeleri,
- Sorumluluklarında olan inşaatları denetlemek için bir kere bile bu inşaatlara uğramamaları, inşaatların yerlerini dahi bilmemeleri,
- Sahte evrak ve imzalar ile denetim işini sürdürmeleri,
- Gerekli laboratuvar testlerini yapmamaları,
- Vefat eden denetçileri halen daha proje başında göstermek,
- Arazinin zemin yapısını ve uygulama projelerini incelememek,
- Ruhsatsız bina yapımına göz yummak,
- Yapının mevzuata uygun olup olmadığını denetlememek,
- Denetleme işinde görme engelli denetçileri kullanmak...

Buna göre;

1. Yapı Denetim Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin üzerinden neredeyse 7 yıl geçmiş olmasına ve gerek kanunun içeriğindeki gerekse de uygulanmasındaki pek çok eksiklik ve sorun bilinmesine rağmen neden halen daha gerekli adımlar atılmamakta ve Yapı Denetim Yasasında değişiklik yapılmamaktadır?
2. Yapı Denetim Kanunu'nu bugünkü haliyle, özürlü bir biçimde yürütülmek istenmesinin iddia edildiği üzere, bir takım güç ve para çevrelerinin, müteahhitlerin ve yatırımcıların denetimden kaçmalarına olanak mı sağlanmaktadır?
3. Ülkemiz çok ciddi bir deprem tehdidi altında iken, 1999 yılında Marmara'da yaşanan ve 18 binden fazla cana mal olan deprem felaketinin yaraları halen daha tam olarak sarılamamışken, yine aynı şekilde sadece İstanbul'da olabilecek bir depremle onbinlerce insanın hayatı risk altında iken, Türkiye'nin hemen hemen her coğrafi bölgesinde belli bir ölçekde ciddi deprem riski bulunurken mevcut Yapı Denetimi Kanunu ile neden sadece 19 il deprem riski altında kabul edilmekte ve kanun bu illerde yürürlükte bulunmaktadır? Geriye kalan 62 il neden bu denetimden muaf tutulmaya devam edilmektedir? Yoksa hükümetinizce, bu illerde oturan vatandaşlarımızın canı ve malı diğer illerimizde oturan vatandaşlarımızın ki kadar önemli olmadığı mı düşünülmektedir?
4. Yapı Denetim Kanunu'nun uygulanmasından sorumlu bazı yapı denetimi firmalarında ortaya çıkan usulsüzlük ve sahtekârlıklar ortadadır. Bu firmaları kapatmak sizce yeterli bir ceza ve önlem midir?
5. İnsan hayatıyla oynamanın cezası sadece firma kapatmak mıdır?
6. Bu tür firmaların yaptıkları usulsüzlüklere göz yuman ve gereğince denetlemeyen görevliler hakkında ne tür bir cezai işlem ve caydırıcı ceza uygulanmaktadır?
7. Bu sahtekârlık ve usulsüzlüğe konu depreme dayanıksız olan binalara yerleşen vatandaşları bekleyen tehlike ve riskler nelerdir? Bu tehlike ve riskler mağdur vatandaşlara bildirilmiş midir? Bu vatandaşların uğradığı zararlar nasıl tazmin edilecektir?
8. Sadece vatandaşlarımızın canına değil aynı zamanda binalara, yapılara, altyapıya da çok zarar verecek bu sahtekârlık nedeniyle ülke ekonomisinin uğrayabileceği zararlar hesaplanmış mıdır? Bu yapıların sağlamlaştırılması için Bakanlığınızca yürütülen bir plan ve çalışma var mıdır?
9. Bakanlığınızca sahtekârlığa karıştığı belirlenen yapı denetim firmalarının ve sorumlularının kamuoyuna açıklanmamalarının özel bir nedeni var mıdır? Bu sahtekârlığa karışan gerek yapı denetim firmaları ve çalışanları, gerekse de kamu personelinin kamuoyuna ifşa edilmesi önemli bir caydırıcılık değil midir?
10. 'Binaları ölülere ve görme engellilere denetleten' yapı denetim firmaların baş sorumlusunun beş yıldır 'Yapı Denetimi Yasasında Yapılması Gereken Değişiklikleri ısrarla TBMM'ne getirmeyen AKP iktidarının olduğuna ilişkin değerlendirmelere katılıyor musunuz? Neden?

CEVAP:

-Yapı denetim sisteminde görülen eksikliklerin ve yetersizliklerin en aza indirilebilmesi, Kanun'un uygulandığı il sayısının arttırılması, Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un özellikle ceza hükümlerini işleyen maddelerinin daha kapsamlı bir şekilde ele alınarak bu madde hükümlerinin para cezasını öngörecekt biçimde düzenlenmesi, taşra teşkilatımızda, görev ve sorumlulukları belirlenmiş yapı denetimi çalışma birimlerinin oluşturulması, yapı denetim kuruluşlarının sahada etkin rol alabilmelerini sağlayacak düzenlemeler yapılması amacıyla gerekli Kanun ve Yönetmelik değişiklikleri ile ilgili Bakanlığımız çalışmaları devam etmektedir.

-Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un uygulanmasından sorumlu bazı yapı denetim kuruluşlarında ortaya çıkan usulsüzlük ve denetim eksikliklerinde, geçici olarak faaliyet durdurma veya izin belgesi iptali cezaları verilmekte ve ayrıca yasal gereği için Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaktadır. Diğer taraftan, yazılı soru önergesinde belirtilen ve sorumlu oldukları inşaatları gerektiğinde denetlememeleri neticesinde yapı denetim kuruluşlarının cezalandırılmalarına sebep olan işlemler, vefat eden ya da herhangi bir nedenle yapı denetim kuruluşu ile ilişkisi kesilen denetim elemanlarının veya inşaatla ait deney raporlarının mevzuatta belirtilen süreler içerisinde ilgili mercilere bildirilmemesi, denetçi imzalarının taklit edilmesi ve ağırlıklı olarak; açık çıkmaların kapatılması, projedeki mekanların yerlerinin değiştirilmesi, çatı piyeslerinin farklı inşa edilmesi, inşaatın arsaya büyük aplike edilmesi, merdiven altlarının kapatılarak mekan elde edilmesi ve benzeri imar uygulamaları ile ilgili olmaktadır.

- Hatalı uygulama yaptığı tespit edilen inşaatlar ilgili idareler tarafından gerekli incelemeler

yapıldıktan sonra varsa uygunsuzlukların giderilmesi sağlanmakta ve bundan sonra inşaatın devamına izin verilmektedir. Dolayısıyla bu yapılarda bina güvenliği yönünden kullanıcıları bilgilendirmeyi gerektirecek herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

- Geçici olarak faaliyet durdurma cezası almış veya izin belgesi iptal edilmiş olan yapı denetim kuruluşları Resmi Gazete ve Bakanlığımız resmi Internet sitesinde ilan edilmektedir. Dolayısıyla kamuoyuna açıklanmamaları gibi bir durum söz konusu değildir.

